

Pohjolan kansa iskee!

SUOMALAISEN sarjakuvan näyttely oli Bilalin ja A Suivren jälkeen festivaalien mittavin näyttely.

Suomen sarjakuvaseuran ja Kalletuotannon organisoimaa ja opetusministeriön sekä sponsoreiden rahoittama sarjakuvamme maihinnousua Ranskaan voidaan pitää joka suhteessa merkittävänä saavutuksena.

Näyttelyssä oli mukana 37 suomalaisen töitä ja paikan päällä piirtäjäimme edustivat **Tarmo Koivisto, Ari Kutila, Rauli Nordberg, Pentti Nuortimo, Jope Pitkänen, Jari Rasi, Ilkka Ruokola, Joonas Savolainen, Jussi Tuomola ja Harri Vaalio**. Kaikkiaan suomalaisseurueeseen kuului kolmisenkymmentä delegaattia.

Näyttely täytti yli 300 neliön näyttelytilan Angoulêmen konservatoriolla. Pystyttäjiltä oli alussa usko loppua, kaikki tavarat kun olivat perisuomalaiseen tapaan selkeistä osoitelapuista huolimatta eksyneet Toulouse'iin ja ne saatiin Angoulêmeen vasta avajaisia edeltävänä päivänä. Paikalla olleet piirtäjäimme saivat tehdä pystytystöitä aamuviiteen asti.

Suomalainen sarjakuva kiinnosti yleisöä. Sarjakuvan kulttuurirajaja rikkovan merkityksen huomasi viimeistään nähdessään arabimiehen nauraa hohottelevan Jopa Pitkäsen savolaishuumorille.

Erityistä kiinnostusta ranskalaisissa herätti konservatori-

on pihalle pystytetty aito eksoottinen suomalainen hirsi-sauna. Patiolle saapuja todistikin ensimmäiseksi rajuhokea arkkitehtuurien törmäystä.

Muutoinkin näyttelyyn oli koottu useita sauna-aiheisia sarjakuvia. Festivaalin johtaja **Pierre Pascal** totesikin nauruskellen, että suomalaisilla on aivan oikea syy riisuutua sarjakuvissa. – Ranskassa kun erotiismi on tunkeutunut viime aikoina rajusti sarjakuviin.

Näyttelyä on pidettävä merkittävänä ennen kaikkea Suomessa. Aiemmin Suomessa vain pieni joukko tiesi meillä tehtävän kansainvälisen tason sarjakuvaa, tämän jälkeen tuo joukko on huomattavasti suurempi, kiitos mukana olleiden tiedotusvälineiden.

Taphtuman kotimaassa saama julkisuus oli erityisen mielenkiinnon kohteena. Sarjakuva näyttää nyt kokevan saman kuin moni muukin suomalaisen kulttuurin osaluue; tullaakseen noteeratuksi kotimaassa pitää käydä ensin ulkomailla.

Ulkomailla huomiota saaneiden taiteilijoidemme ylistys on kotimaassa perinteisesti ollut rajaton. Herää kysymys: toteutuuko sama myös sarjakuvan kohdalla. Jos, niin missä mittakaavassa?

Näyttelyyn tutustui myös joukko maailman eturivin sarjakuvataiteilijoita. **Pierre Christin** oli erityisen ihastunut

Ari Kutilan ja **Jukka Murto-saaren** töistä. – Näiden kansa voisi hyvin tehdä työtä.

Sud Ouest -lehden toimittaja **Gillet Silvain** nauroi **Riitta Uusitalon** Super Detectiveille, mutta parhaat naurut irtosivat kuitenkin miehen nähtyä Sarjainfosta *Iltta-Sanomien* sensuroiman Pantavat -stripin ja kuultua sen historian.

Suomalaisten näyttelykatalogi olikin koko festivaalin komein, tyylikkään – ja myös kehuutin. Muutenkin näyttely herätti huomiota mustavalkoisuudellaan. Mustavalkoisuushan on jälleen kunniaissa, valtaosa tämän hetken parhaista sarjoista on mustavalkoisia.

Pahimpana miinuksena suomalaisesiintymisessä oli oman myyntistandin puute. Esimerkiksi kiinalaisten tiskillä kaupaksi kävivät rintanappien ja parin ranskanneetun albumin ohella myös alkukieliset albumit. Ensi vuonna tämä puute korjataan, lupaa Sarjakuvaseuran puheenjohtaja **Jukka Rissanen**.

Suomalaispiirtäjien tunnelmat tiivistyi oivasti Rauli Nordberg: – Tärkeintä oli olla mukana, sillä se, jos mikä antaa meille lisää itseluottamusta.

Tyytyväisiä ovat varmasti myös Honkarakenteen miehet: viimeisenä päivänä festivaalisauna sai uuden, ranskalaisen omistajan.